

ST. LOUIS

Turist de recesiune

În St. Louis, Missouri, criza financiară a lăsat străzile pustii și turismul în derivă. Viața de noapte și forfota de weekend au dispărut. Un moment tocmai bun să vizitezi pe îndelete unul dintre orașele-bijuterie ale Americii. De Diana-Florina Cosmin

Dacă un regizor cu un strop de viziune ar fi tras, la sfârșitul anului 2007, câteva cadre cu „poarta către Vest“ a Americii - cum este supranumit orașul St. Louis - după care le-ar fi pus cap la cap cu o filmare a aceluiași oraș de la mijlocul lui 2009, rezultatul era un documentar care ar fi triumfat la festivalul de film independent

Sundance. Titlul acestui ipotetic film: „Mărirea și decăderea Americii“. Nici măcar rebelul Michael Moore nu a îndrăznit să se arunce, însă, asupra subiectului, lăsând orașul botezat după Ludovic al IX-lea al Franței să-și poarte cu demnitate rănile recesiunii. Fără a-mi aroga vreo fărâmbă din flerul vreunui Spielberg sau Moore, vizita după doi ani într-un

oraș pe care l-am numit cândva „acasă“ mi-a declanșat un val brusc de inspirație regizorală. Aproape că mi-l imaginam pe Brad Pitt, cu mutra lui tipică de american, plimbându-se pe Lafayette Avenue, pe înserat, cu o singură melodie a britanicei Katie Melua răsunând, obsedant, pe fundal: „Ghost town... I'm living in a ghost, ghost town“.

VIAȚA DUPĂ CRIZĂ. Chiar dacă recesiunea a „stors” viața din St. Louis, nu a reușit să-i șteargă și farmecul. Pe vitrinele imense ale spațiilor comerciale rezervate, cândva, brandurilor internaționale, sunt desfășurate afișe viu colorate care transmit, însă, mesaje de neagră disperare: „De închiriat”, „De vânzare”, „De închiriat sau de vânzare”. Iar dacă punem la socoteală și sucursala Bank of America, ce și-a așezat bățul în geam chiar lângă clădirea istorică a Vechiului Tribunal, Spielberg ar face bine să se grăbească cu filmările. Pentru că America ar putea să iasă din criză, alungând tristețea din St. Louis.

În prezent, orașul cu aer franțuzesc este o provocare pentru turiști. Mai ales pentru cei care înțeleg că adevărata Americă - „America profundă” cum o numesc yankeii - se află departe de luminile amăgitoare ale

După orele de muncă, locuitorii din St. Louis se închid în casele lor ipotocate până la a treia generație

Hollywoodului și de zgărie-norii din New York. Străzile din St. Louis sunt pustii chiar și după ora cinci seara, pentru că, imediat ce ies de la muncă, locuitorii se retrag în apartamentele lor ipotocate până la a treia generație, pentru a face economii și a strânge ban peste ban. Nici vorbă de viață de noapte sau de forfotă de sâmbătă seara! Momentul de vârf al vizitei mele s-a produs în miezul unei zile însorite de vineri, când un polițist de stradă m-a salutat cu o mișcare politicoasă a șepcii bleumarin, recunoscându-mi probabil meritul de a fi... singurul pieton care hălăduia pe una dintre arterele principale ale orașului. Pentru un turist cu poftă de aventură, o asemenea situație este, însă, un privilegiu. Orașul este la dispoziția ta!

Primul obiectiv turistic care merită văzut în St. Louis este „Gateway Arch”, arcul din oțel inoxidabil al arhitectului Eero Saarinen. La înălțimea de aproape 200 de metri, acesta reprezintă cel mai mare monument american, făcând parte dintr-un parc memorial național de 370.000 de metri pătrați, de pe malul râului Mississippi. Colosul de oțel îți dă senzația că ești o biată furnică, însă vechiul tribunal, aflat la doar câțiva pași distanță,

te va trezi rapid din contemplant, amintindu-ți că „visul american” nu are în spate doar măreție și expansiune. Clădirea albă cu turlă bleu - o „soră” la scară mai mică a clădirii Capitoliului din Washington D.C. - este locul unde s-a ținut, între 1847 și 1850, celebrul proces Dred Scott, prima tentativă a unui sclav de a-și dobândi libertatea în instanță.

În sălile acum dezafectate a răsunat atunci unul dintre cele mai rușinoase verdicte din istoria umanității: „O persoană de culoare nu poate fi om liber, pentru că sclavii sunt inferiori rasei umane”. Chiar dacă s-au așternut 160 de ani peste lupta lui Dred Scott, trecutul încă trăiește în clădirea de la intersecția Market Street cu 4th, iar apropierea fluviului Mississippi, locul călătoriilor lui Huckleberry Finn și ale îndrăgîțului personaj Jim - sclavul lui Miss Watson - te face să privești cu alți ochi poveștile copilăriei. „O plută nu înseamnă „acasă”, dar uneori te poți simți mai liber și cu inima mai ușoară decât acasă, când plutești pe apele unui râu”. Asta scria Mark Twain, iar „libertatea” din cuvintele puse pe buzele personajului Jim capătă o semnificație mult mai profundă. Ca să te simți la rândul tău liber și cu inima ușoară în St. Louis, poți să faci o plimbare pe Mississippi, nu cu pluta, ci cu un pitoresc vapor cu zbuturi numit - cum altfel? - Tom Sawyer, Huckleberry Finn sau Becky Thatcher.

COLECȚIE DE MOZAIICURI. Călătoria prin micul oraș pustiu nu se poate încheia fără o vizită la superba Cathedral Basilica, construită în stil Bizantin și Romanic. Pereții lăcașului de cult sunt acoperiți integral cu mozaicuri, reprezentând cea mai mare colecție de acest gen din lume. Iar dacă tot m-am pus, pentru o zi, în pielea lui Steven Spielberg, aș încheia filmul despre St. Louis cu imaginea aceluiași Brad Pitt plimbându-se fără niciun țel pe aleile pustii ale faimosului Forest Park. Această oază de verdeață aflată la marginea orașului cuprinde teatre, centre de știință și muzee de artă, iar în inima ei se află The Muny, cel mai mare și mai vechi amfiteatru în aer liber din America, cu o capacitate de 13.000 de oameni. Aici au loc, periodic, spectacole în aer liber ale Operei Municipale din St. Louis. O „coloană sonoră” de încheiere pe un ton mai optimist decât deprimantul „Ghost Town”!

Gateway Arch reprezintă cel mai mare monument american, cu o înălțime de 200 de metri

Catedrala Basilica conține cea mai mare colecție de mozaicuri din lume

Vechiul tribunal se află la câțiva pași de malul fluviului Mississippi

